

REGLER FÖR AI-ANVÄNDNING

Diarienummer
2025-KS-475

Dokumenttyp
Regler

Revideringsansvarig
Kommunledning

Dokumentansvarig (funktion)
Kommundirektör

Fastställt av
Kommundirektören

Dokument gäller för
Samtliga förvaltningar

Revideringsintervall
Årligen

Uppföljningsansvarig och tidplan
Kommunstyrelsen, årligen

Datum för fastställande
2025-09-05

Giltighetstid
2025-2026

Reviderat datum
-

Staffanstorps
kommun

SAMMANFATTNING

Artificiell intelligens (AI) erbjuder stora möjligheter för innovation och effektivisering. I Staffanstorps kommun uppmuntras du som medarbetare att utforska och använda AI på ett klokt och ansvarsfullt sätt, samtidigt som du tar hänsyn till de risker tekniken kan medföra. Det är viktigt att du som medarbetare känner till och följer våra regler vid användning av AI-system.

Du som tjänsteperson är ansvarig för den information du matar in i AI-systemet och för att resultaten används på ett etiskt och professionellt sätt. Beakta att generativa AI-system skapar resultat som kan innehålla felaktigheter eller fördomar, och behandla därför resultaten som utkast.

Var medveten om risken att information du lämnar till AI-system kan användas av leverantören på sätt som inte ger kommunen insyn eller kontroll. Säkerställ

att AI-systemen används i enlighet med gällande lagar och regler, att de uppfyller krav på kvalitet, och att inga känsliga personuppgifter eller sekretessbelagd information lämnas till allmänt tillgängliga AI-system.

Den enskilda verksamheten tar ansvar för utredning, analys och styrning av AI-system, samt att införandet sker enligt gällande lagar och riktlinjer. Du som tjänsteperson är ansvarig för både den information du matar in i AI-system och för hur du använder resultaten. Det innebär att du ska säkerställa att informationen är korrekt, relevant och hanteras enligt gällande lagar och riktlinjer.

De regler för AI- användning som finns i detta dokument bygger på EU:s AI-förordning och gällande lagar, och syftar till att stärka vår informationssäkerhet och förtroendet för kommunens digitalisering.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning.....	3
Definition.....	3
Förtroende och transparens.....	3
Informationssäkerhet.....	3
Upphovsrättsskyddat material.....	4
Att använda AI-system.....	5
Att skapa och införa AI-system.....	5
Samlade länkar.....	6

1. INLEDNING

Artificiell intelligens (AI) erbjuder stora möjligheter för innovation och effektivisering. I Staffanstorps kommun uppmuntras medarbetare att på ett klokt och ansvarsfullt sätt utforska och använda AI. Samtidigt ska risker hanteras, lagar följas och invånarnas förtroende vårdas.

Utvecklingen av generativ AI, till exempel ChatGPT, öppnar för nya arbetssätt men kräver eftertanke. Det här dokumentet vägleder hur AI används på ett säkert, lagligt och ändamålsenligt sätt i kommunen.

Vill du fördjupa dig?

- [RISE om AI-risker](#)
- [AI Sveriges utbildningar](#)

GILTIGHET OCH REVIDERING

På grund av den snabba utvecklingen inom AI, inklusive kommande beslut om nationella riktlinjer samt rekommendationer från AI-kommissionen kommer reglerna att omprövas kontinuerligt.

Vid behov ska dokumentet revideras för att hållas relevant och i linje med gällande lagstiftning, teknisk utveckling och samhällsutveckling i stort.

AI-kommissionen presenterade i november 2024 sin rapport "Färdplan för Sverige", med förslag för nationell AI-infrastruktur under ledning av bland andra Försäkringskassan och Skatteverket. Regeringen valde dock att inte inkludera dessa förslag i vårändringsbudgeten 2025. Utvecklingen av nationella riktlinjer för AI i offentlig sektor är därför fortsatt osäker, men Staffanstorps kommun följer frågan noga och kommer att uppdatera detta dokument om ny policy eller styrning införs på nationell nivå.

Denna utveckling ska bevakas aktivt av Staffanstorps kommun och kommer med säkerhet att nödvändiggöra revideringar av detta dokument.

2. DEFINITIONER

AI-system: Maskinbaserat system som bearbetar data och genererar utdata som påverkar omvärlden.

Generativ AI: Skapar nytt innehåll, till exempel text eller bilder, utifrån instruktioner.

Allmänt tillgängliga AI-system: Verktyg som ChatGPT och DALL-E, tillgängliga för allmänheten.

Känsliga personuppgifter: Bland annat hälsa, politisk åsikt, facktillhörighet, genetiska data.

Särskilt skyddsvärda uppgifter: Exempelvis personnummer, uppgifter om barn, provresultat.

3. FÖRTROENDE OCH TRANSPARENS

AI ska användas etiskt, transparent och i linje med såväl lagstiftning som kommunens mål och värderingar.

Kommunen ska:

- Säkerställa att rättssäkerheten upprätthålls
- Undvika diskriminering och främja ansvarstagande
- Säkerställa att beslut som påverkar medborgare går att förstå och förklara
- Dokumentera användning och analysera juridiska förutsättningar innan AI används

Följ EU:s etiska riktlinjer för tillförlitlig AI. AI ska användas på ett sätt som inte riskerar att underminera den demokratiska processen eller medborgarnas rättigheter. Det krävs transparens kring när AI används, hur det fungerar och hur det kan påverka beslut. Detta innebär att AI-system som påverkar invånare eller beslut ska kunna förklaras på ett begripligt sätt.

[Länk: EU:s etiska riktlinjer för tillförlitlig AI.](#)

Håll dig uppdaterad om DIGG:s och IMY:s riktlinjer som är under utveckling och ska förtydliga användningen av generativ AI i offentlig förvaltning.

Du hittar mer information på:

- www.digg.se
- www.imy.se

4. INFORMATIONSSÄKERHET

Informationssäkerhet, dataskydd och IT-säkerhet ska alltid beaktas.

Före användning av AI:

- Gör riskanalys för information, tillgångar och konsekvenser
- Var tydlig med:

- *Vem som har rätt till vilken information?*
- *Hur får informationen användas internt?*
- *Får informationen delas externt och i så fall till vem?*

- Kontrollera leverantör, avtalsvillkor och tekniska skydd
- Se till att systemet uppfyller kraven för informationsklassning och förvaltning

Exempel på risker:

- Läckage av konfidentiell information
- Missbruk av data
- Felaktiga resultat eller förvanskad information

Rapportera fel, avvikelser och incidenter enligt kommunens policy för informationssäkerhet och dataskydd.

För mer information, se kommunens styrdokument för:

- [Informationssäkerhet](#)
- [Dataskydd](#)
- IT-säkerhet

Vill du fördjupa dig?

- [digg.se om ”Informationssäkerhet vid användning av generativ AI”](#)
- [skr.se om AI-användning](#)

PERSONUPPGIFTER

Du får aldrig mata in personuppgifter i allmänt tillgängliga AI-system som ChatGPT eller OpenAI. Sådana system saknar möjligheter för kommunen att kontrollera eller ställa krav på leverantörens behandling eller säkerhet.

Du som medarbetare får inte heller på eget bevåg mata in personuppgifter i ett upphandlat AI-system som till exempel SveaGPT. Verksamhetschef fattar beslut om sådan behandling och beslutet ska dokumenteras.

Om en verksamhet vill upphandla ett nytt AI-system som ska behandla personuppgifter måste:

- Lagstöd för behandlingen säkerställas

- En konsekvensbedömning (DPIA) enligt GDPR genomförs
- Ett personuppgiftsbiträdesavtal tecknas med leverantören

Allt ovanstående ska ske i samråd med dataskyddsombudet.

Vill du fördjupa dig?

- [IMY:s vägledning om AI och GDPR](#)

SEKRETESS

Sekretessbelagd information får inte föras in i AI-system utan tydlig rättslig grund och riskbedömning. Att bryta mot detta kan vara ett brott mot tystnadsplikten.

ANNAN KÄNSLIG INFORMATION

Lämna inte in arbetsmaterial, förslag, eller ej offentliga underlag i AI-system med oklar datahantering. Dela endast information som är avsedd för offentlig användning.

5. UPPHOVSRÄTTSSKYDDAT MATERIAL

Lagstiftning och praxis är inte tydlig om det är tillåtet eller otillåtet att mata in upphovsrättsskyddat material i ett AI-system. Det kan vara tillåtet enligt ett undantag i 2 kap 15a § upphovsrättslagen, men det är inte rättsligt prövat.

I de användarvillkor som du godkänner när du använder exempelvis ChatGPT anges att du själv ansvarar för att inte bryta mot någon annans upphovsrätt. Det innebär att det är du själv, och inte leverantören av systemet, som gör dig skyldig till upphovsrättsbrott om det skulle visa sig att det är olagligt. Var därför försiktig och tänk igenom om du verkligen behöver mata in upphovsrättsskyddat material. Andra system kan ha andra villkor.

Det kan vara bra att veta att författningar (som lagar, förordningar och föreskrifter), beslut av myndigheter och yttranden av myndigheter inte omfattas av upphovsrätt.

Det är oklart om bilder och texter som genererats av AI skyddas av upphovsrätt eller inte.

I regel gör dock tillhandahållare av generativ AI inte anspråk på upphovsrätt till innehåll som genererats, utan det står dig fritt att använda materialet som du vill.

Tillhandahållare av generativa AI-system garanterar dock i regel inte att det resultat som generas inte är likt tidigare upphovsrättsskyddat material. Eftersom modellerna är tränade på material från internet kan resultaten bli väldigt likt en bild eller text som är vanlig på internet.

Av användarvillkoren till OpenAI (som tillhandahåller ChatGPT och Dall-E) framgår att du som användare är ansvarig om du använder AI-genererat material på ett sätt som strider mot någon annans upphovsrätt. Det innebär att om du sprider en AI-genererad bild eller text som är för lik någons upphovsrättsskyddade verk kan du begå ett upphovsrättsbrott och bli skadeståndsskyldig.

6. ATT ANVÄNDA AI-SYSTEM

FÖRSIKTIGHETSPRINCIPEN

AI ska användas med försiktighet. Det innebär att:

- Alla resultat ska granskas kritiskt
- Du är ansvarig för både inmatad och utmatad information
- Etiska, juridiska och kvalitativa aspekter alltid vägs in

ALLMÄNT TILLGÄNGLIGA AI-SYSTEM

Exempelvis ChatGPT, Copilot och DALL-E får inte användas för:

- Beslutsfattande eller förvaltning
- Behandling av personuppgifter eller sekretesskyddad information
- Att ersätta sakkunnig granskning

Om du använder sådana verktyg:

- Läs och följ användarvillkor
- Mata endast in information som är offentlig
- Säkerställ att resultatet inte är vilseledande eller felaktigt

GENERATIV AI

Generativ AI skapar nytt innehåll baserat på sannolikhet, inte fakta.

Du ansvarar för:

- Att faktagranska och omformulera materialet
- Att säkerställa korrekt tonalitet och juridisk förenlighet
- Att innehållet är fritt från bias och diskriminerande formuleringar

Material från generativ AI är ett utkast – inte ett slutresultat.

7. ATT SKAPA OCH INFÖRA AI-SYSTEM

AI-lösningar som införs i kommunen ska:

- Utreddas av tvärfunktionella grupper (IT, juridik, verksamhet)
- Upphandlas enligt kommunens processer för IT, säkerhet och dataskydd
- Följa lagar som GDPR, förvaltningslagen, OSL och AI-förordningen

Införandet ska dokumenteras med:

- Risk- och konsekvensanalys (inkl. DPIA vid behov)
- Kontroll över informationsflöde och dataäggande
- Avtalsvillkor som säkerställer att kommunen har insyn och kontroll

Tänk på: AI är en organisatorisk fråga. Ansvar fördelas mellan verksamhet, IT, juridik och ledning.

SAMLADE LÄNKAR

I detta digitala dokument finns flera klickbara länkar. Om du skrivit ut en papperskopia och vill fördjupa dig mer om ämnet så finns länkarna nedan:

RISE om AI-risker: www.ai.se/en/partner-offering/training-and-learning/training/starta-din-ai-resa-online

AI-Swedens utbildningar: www.ai.se/en/introduktion-till-ai-for-ledare

EU:s etiska riktlinjer för tillförlitlig AI: digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ethics-guidelines-trustworthy-ai

Myndigheten om digital förvaltning (DIGG) om "Informationssäkerhet vid användning av generativ AI": www.digg.se/ai-for-offentlig-forvaltning/riktlinjer-for-generativ-ai/identifiera-risker-for-informationssakerhet-vid-anvandningen-av-generativ-ai

Integritetsskyddsmyndighetens (IMY:s) vägledning om AI och GDPR: www.imy.se

Skånes kommuner och regioner, SKR, om AI-användning: <https://skr.se/skr/naringslivarbetedigitalisering/digitalisering/datadrivenutveckling/artificiellintelligensai.15924.html>

Informationssäkerhet och dataskydd i Staffanstorps kommun finns att läsa på: insidan.staffanstorp.se

Staffanstorps
kommun